

Bestyrelsens kompetence og ansvar m.v.

Sagsfremstilling

Bestyrelsens kompetence

Bestyrelsens kompetence er reguleret i lov om universiteter (lov.nr.403 af 28. maj 2003 med senere ændringer) i det følgende benævnt universitetsloven.

Universitetsloven opererer for DTU som monofakultært universitetet med følgende kompetenceenheder:

- Bestyrelse
- Repræsentantskab
- Rektor
- Akademisk Råd
- Studienævn

Universitetslovens bestemmelser er udmøntet i DTU's vedtægt af 28. april 2005. Denne vedtægt er, ud fra hensynet til at skabe mulighed for fleksibilitet i ledelsen af universitetet, udarbejdet som en minimalvedtægt, der indeholder de nødvendige og tilstrækkelige bestemmelser for en ledelsen af universitetet.

Som udgangspunkt ligger hovedkompetencen for universitetet hos bestyrelse f.s.v.a. det strategiske niveau og hos rektor for den daglige ledelse.

Bestyrelsens kompetence omhandler følgende opgaver, jf. vedtægtens §3, stk. 2:

- Udarbejde vedtægt,
- Indgå udviklingskontrakt med videnskabsministeren,
- Fastlægge de langsigtede retningslinjer, herunder strategi og organisation og vedtage sammenlægninger med andre institutioner,
- Disponere over DTU's kapitalapparat i form af fast ejendom og optagelse af lån,
- Ansætte og afskedige rektor,
- Efter indstilling fra rektor at ansætte og afskedige prorektor og universitetsdirektør,
- Efter indstilling fra rektor at godkende universitetets budget, herunder fordeling af de samlede ressourcer og principper for ressourcernes fordeling,
- Tilrettelægge det overordnede niveau for repræsentantskabets drøftelse af universitetets uddannelse, forskning og innovation,
- Fastlægge hvilke organisatoriske enheder, ud over institutter, der skal etablere advisory boards, med ret til udpegning af medlemmer til repræsentantskabet,
- Sikre revision af årsrapport,
- Underskrive årsrapport,

- Opstille tydelige retningslinjer for dokumentationssystemer i forbindelse med evaluering og opfølgning.

Rektors kompetence omhandler følgende opgaver jf. vedtægtens §9:

- Den daglige ledelse,
- At tegne universitetet i alle sager undtagen dispositioner over fast ejendom,
- Forelægge sager af usædvanlig art eller stor betydning for bestyrelsen,
- Indstille til bestyrelsen om ansættelse og afskedigelse af prorektor og universitetsdirektør,
- Ansætte funktionsdekaner, institutledere samt centerdirektører,
- Fastlægge rammerne for prorektors, universitetsdirektørs, funktionsdekaners, institutlederes og centerdirektørers funktioner og ansvarsområder,
- Fastlægger de overordnede rammer for uddannelsernes indhold og struktur,
- Udpege studieledere efter indstilling fra de relevante studienævn,
- Fastlægger kompetenceafgrænsning mellem studienævn,
- Udskive valg til bestyrelsen og kollegiale organer,
- I særlige situationer opløse akademiske råd og studienævn,
- Træffe beslutning i alle sager, der ikke er henlagt til andre enheder.

Hertil kommer, at:

- *Repræsentantskabet* har til opgave at udpege de udefrakommende medlemmer af bestyrelsen (vedtægtens §8, stk. 4), samt én gang årligt at drøfte universitetets fremdrift inden for uddannelse, forskning og innovation (udmøntning af vedtægtens §3, stk. 2, litra h).
- *Akademisk råd* har til opgave at indstille medlemmer til bedømmelsesudvalg, tildele akademiske grader og at ret til at udtale sig om centrale strategiske planer og fordelingen af ressourcer (jf. vedtægtens §13),
- *Studienævn* har til opgave at indholdsudfylde, herunder kvalitetssikre og –udvikle uddannelserne, udarbejde forslag til studieordning og ændringer heri samt udtale sig om alle sager af betydning for uddannelse og undervisning (vedtægtens §14).

I medfør af § 6 i bekendtgørelse nr. 1463 af 13. december 2006, skal der udarbejdes ny vedtægt, der skal indsendes til videnskabsministeren senest den 1. august 2007. Baseret på de foreløbige informationer fra Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, vil det kommende lovforslag om ændring af universitetsloven, der skal implementere Globaliseringsrådets forslag, herunder fusionerne, indeholde bestemmelser, der bl.a. omlægger studienævnsstrukturen for ph.d.-uddannelsen.

Bestyrelsens ansvar

Danmarks Tekniske Universitet er en selvejende institution inden for den offentlige forvaltning og under tilsyn af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling, jf. universitetslovens §1, stk. 2.

Samtidig fremgår det af universitetslovens §11, stk. 3, at bestyrelsen er ansvarlig over for videnskabsministeren for universitetets virke, herunder forvaltningen af universitetets samlede ressourcer, jf. §11, stk. 1. Bestyrelsens ansvar omfatter både bestyrelsens forvaltning af de statslige tilskud og andre tilskud samt universitetets samlede varetagelse af opgaverne inden for universitetets formål.

Bestyrelsen er således ansvarlig for de beslutninger den træffer. Det drejer sig i første omgang om de dispositioner om økonomi eller med økonomiske konsekvenser. Her foreligger der som udgangspunkt en pligt til at forvalte universitetets ressourcer således, at de bliver til størst mulig gavn for universitetets formål, (forskning, uddannelse, formidling/innovation og myndighedsbetjening), jf. universitetslovens §10, stk. 3.

Advokat Jørgen Boe, Kromann Reumert, har i et responsum om vederlagets betydning for bestyrelsesansvaret, at DTU's størrelse og juridiske status som selvejende institution indebærer, at bestyrelsesansvaret vil blive vurderet ud fra samme norm som gælder for erhvervsvirksomheder samt at bestyrelsesansvaret som udgangspunkt vil gælde for alle bestyrelsesmedlemmer.

Bestyrelsen eller videnskabsministeren kan beslutte at anlægge retssag mod bestyrelsesmedlemmer, rektor eventuelle revisorer eller andre i anledning af tab, som er påført universitetet, jf. universitetslovens §11, stk. 4.

Udover anlæggelse af retssag indeholder universitetsloven en række sanktionsmuligheder som videnskabsministeren qua sin tilsynskompetence kan iværksætte. Videnskabsministeren kan således pålægge bestyrelsen at træde tilbage, hvis bestyrelsen ikke efterkommer påbud fra ministeren om at berigtige forhold (universitetslovens §11, stk. 2), eller hvis bestyrelsen ved sine dispositioner bringer universitetets videreførelse i fare (universitetslovens §11, stk. 3).

De enkelte bestyrelsesmedlemmer har således det samme ansvar og skal varetage helhedens interesser uagtet om medlemmet er udefrakommende, valgt blandt medarbejderne eller blandt de studerende.

Forsikringsforhold

Tilskudsfinansierede universiteter er som udgangspunkt omfattet af den såkaldte "statslige selvforsikringsordning", hvor institutionen skal dække, hvad der måtte opstå af personskader, bygningskader, indboskader mv. ud af den ordinære bevilling.

Valget af selvforsikring skyldes, at det er billigere for den statslige koncern at dække opståede skader frem for at forsikre.

I særlige tilfælde har institutioner imidlertid fået særskilt hjemmel til at tegne forsikringer.

For DTU's vedkommende gælder det på følgende områder:

- Bestyrelses- og direktionsansvarsforsikring.
- Bygningsforsikring.
- Produkt- og professionel ansvarsforsikring for den "Indtægtsdækkede Virksomhed".
- Forsikring til dækning af de studerende, således at de er dækket efter nogenlunde de regler, som gælder for en arbejdsskadeforsikring.
- Tjenestebiler i udlandet.
- AES Arbejdsmarkedets Erhvervs Sygdomssikring.

Bestyrelses- og ansvarsforsikringen blev første gang tegnet i 2001 hos selskabet AIG. Forsikringen er løbende genforhandlet senest for 2006.

Bestyrelses- og direktionsansvarsforsikring dækker ansvaret for direktionen og bestyrelsen på DTU og bestyrelserne i SCION•DTU A/S, BIONEER A/S, DTU•Innovation A/S, Dansk Fundamental Metrologi A/S, når ansvaret er en følge af en handling eller undladelse foretaget af sikrede i dennes egenskab af bestyrelses eller direktionsmedlem. Forsikringen betaler rimelige sagsomkostninger til sikredes forsvar.

Forsikringen dækker med op til 25 mio. kr. pr. forsikringsbegivenhed og pr. år. Forsikringen dækker for ansvar pådraget i hele verden.

Forsikringen dækker ikke de tilfælde, hvor det pågældende bestyrelses-/direktionsmedlem indgår i bestyrelser uden for DTU's ejerskab, heller ikke selvom man er udpeget hertil som følge af sin bestyrelsesdeltagelse eller sin ansættelse i direktionen. Porteføljeselskaber under DTU•Innovation A/S er ligeledes undtaget.

For såvel Bestyrelses- og direktionsansvarsforsikring som Produkt- og professionel ansvarsforsikring for den "Indtægtsdækkede Virksomhed" er de respektive selskaber orienteret om fusionen.

Skadesomfang

For det hidtidige DTU, kan der oplyses om følgende skadesomfang:

- Arbejdsskader: Der har i de sidste fem år været udgifter på ca. 1,5 mio. kr. til dækning af erstatningsansvar for arbejdsskader.
- Andre skader: DTU har p.t. ingen sager
- Tyveri: Der har der været en del tyveri af specielt computere. Disse dækkes af universitetet (institutterne).

Igangværende retssager

For det hidtidige DTU kan det oplyses, at universitetet pt. Ikke er involveret i retssager.

Bilag:

- Bekendtgørelse af lov om universiteter (LBK 280 af 21/3 2006)
- Advokat Jørgen Boes responsum om bestyrelsesansvar (ej offentligt tilgængeligt)